

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000
SLOVENIANS IN U. S. CANADA
AND SOUTH AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME III. — LETO III. CLEVELAND, O., PETEK, (FRIDAY), SEPTEMBER 3, 1920 ST. 209 (NO.)
Single Copy 3c Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879. Posamezna številka 3c

100.000 TRDIH PREMOGARJEV NA SAVKI V PENNSYLVANIJI.

Pogodba podpisana.
Seranton, Pa. 2. sept. — Med premogorjari in operatorji trdih premogorjev je bila nocoj podpisana mežna pogodba, v kateri se sprejema odločitev komisije, katero je nastavljal predsednik Wilson.
Pogodba je bila podpisana pod protestom od strani zastopnikov premogorjev, katerih mežni odbor se bo zbral nocoj v tem mestu na posebni konferenci, na kateri se bo sklenilo, kakšne nadaljnjše zahteve za zvišanje plač se poda na operatorje.
Medtem pa se neuradna stavka še vedno nadaljuje. Računa se, da je ostalo doma najmanj 100.000 premogorjev.
Podpisani kontrakt določa, da se ima plačati premogorjem \$18.000.000 v zaostali plači od aprila sem.
Domneva se, da se bo s tem spravilo premogorje nazaj na delo, ker se bodo bili, da izgrube ta denar, poleg tega pa jih tudi mnogi vladniki pozivljajo, da se vrstijo na delo.
Kot poročajo, so bili premogorji upravljeni nemudoma na nove mežne zaostale operatorji jih niso sprejeli, rekoč, da se morajo vrstiti rednim potom, in niso pravice stavčev, ki jih razmotrivajo.
Govori se, da se bodo premogorji obrnili direktno na predsednika Wilsona, da dovoli, da se mežna pogajanja začne zopet iznova.
Sedaj bodo premogorji zahtevali najhujše k sedanjemu zvišanju se 15 odstotkov in za delavce od dneva po \$2 na dan več. Stavilo se bo še več drugih zahtev, kajti delavci trdih premogorjev so odločeni, da dosežejo vsaj take delovne pogoje, ki jih uživajo delavci mehkih premogorjev.
Kdaj se izplača zaostala plača.
Pri sklepu sedanjega mežnega pogodbe je povzročilo največ pretrganja vprašanje glede izplačila onih \$18.000.000. zaostale plače. V odločitvi, ki jo je podala predsednikova komisija, namreč ni določeno, kdaj se ima ta denar premogorjem izplačati.
Premogorji so zahtevali, da se ves ta denar izplača v teku tridesetih dni, medtem ko so podjetniki na vsak način hoteli še enkrat toliko časa za izpolnitev te svoje obveznosti.
Končno je prišlo do kompromisa, in sklenilo se je, da ima premogorji dobiti zaostalo plačo vsaj do 16. oktobra, to je čez petinštirideset dni.
Wilkes-Barre, Pa., 2. sept. — Industrija trdega premoga je bila močno prizadeta od stavke takozvanih "upornih" premogorjev. Zgodnja poročila pravijo, da je danes izostalo od dela 100.000 do 175.000 premogorjev. Iz zasedanja v Franciji je izmed 300 rogov prenehan obratovati 180. Vsi ti rovi se nahajajo v distriktih 1., 7. in 9.
Najhujše so prizadete velike premogovne družbe. Neodvisne družbe poročajo, da je njih obratovanje 25 do 50 odstotno.
Družba Delaware, Lackawanna and Western poroča, da je njenih rogov prenehalo delati in jih je veliko obratuje

Submarin se je potopil.

Washington, 2. sept. — Submarin mornarice Združenih držav, S-5, na katerem se nahajajo štirje častniki in 26 mornarjev se je potopil 55 milj vzhodno od rtiča Henlope, kjer se nahaja že 36 ur. Na pomoč mu je prišel armadni transport "Gen. Goethals", ki je s posebno pripravo napeljal cevi v potopljeni submarin, skozi katere dohaja moštvo potrebni zrak za dihanje. Medtem pa se nahajajo na poti od vseh strani bojne ladje, da rešijo potopljeni submarin iz morske globine.
Kako se je pripetila nesreča, in na kak način je transport "Gen. Goethals" izvedel za njegovo stisko, je še nedognano.
Rešilnim parnikom se je naročilo, da ko dosepejo na mesto, naj najprej skušajo rešiti moštvo ponesrečenega submarina, katerega drži parnik "Gen. Goethals", da se ne pogreze na dno morja. Kot se poroča, je pozicija submarina v vodi skoro čisto navpična. Kakor hitro dosepejo rešilni parniki na mesto, bodo dvignili submarin ter spravili moštvo iz njega.
Navadno ima submarin sabo dovolj zraka, da vzdrži pod vodo 72 ur, toda domneva se, da so se v tem slučaju pri nesreči morale pokvariti tudi zračne naprave. Rešilni parniki so pripravljani, da ako treba izbi-jejo celo trebušno stran submarina, da rešijo moštvo. Luknja, katero se je napravilo za cevi, skozi katere prihaja zrak za moštvo so premajhne, da bi se rešilo kaj moštva.

SEMENOV IN VLADA V VLADIVOSTOKU.

Washington, 2. sept. — Državni departament je dobil sporočilo, da se je Semenov sporazumel z vlado v Vladivostoku, glasom katerega se njegov režim in oni v Vladivostoku združita pod skupno narodno skupščino. (Iz zadnjih poročil bi se dalo soditi, da vlada v Vladivostoku reakcionarna vlada, katero so nastavili Japonci. Torej se je Semenov zvezel z Japonci proti Rusom.)

NEMIRI NA NEMŠKEM.

Berlin, 2. sept. — Včeraj so se vršili delavski nemiri v Avgsburgu in Frankfurtu. V Avgsburgu sta bila dva delavca ubita, dva pa ranjena.

V AVSTRALIJI SE BO ČASTILO MIR.

Sydney, Avstralija, 2. sept. — V provinci New South Wales imajo delavsko vlado. Ta vlada je naznanila, da po njenem mnenju ni oni patrijotizem pravi, ki se valja v prahu pred zastavo in slavi zmage na bojnem polju. Minister za vzgojo je naznanil, da dokler bo on v uradu, se bodo otroke poučevalo o pravem, poštenem patriotizmu, da ljubijo domovino vsled dobrega, kar ima v sebi, ne pa za svoje slabo, ter da si vedno držijo v spominu, da pravi patrijotizem se zrcali v ljubezni za vesoljno človeštvo in v spoštovanju do miru. Otrokom se ne bo v šoli pripovedovalo o nikakih junaštvih na bojnih poljih, učilo se jih ne bo salutariziranja zastave in drugih prenapetosti, ki delujejo za nesporazum med narodi. — Pa pravijo, da delavci niso zmogni vladati!

Tretja internacionala za vzhodne narode.

Berne, Švica. — Tretja internacionala je sklicala kongres delavcev in kmetov iz Turčije, Mezopotamije, Armenije in Perzije. Kongres se je imel pričeti že 15. avgusta ter je imel za svoj namen, da se med vzhodni narodi ustanovi obširno glibanje za oprostitev izpod tujega in domačega izkoriščanja.
Poziv za to zborovanje, katero se je prvotno imelo vršiti dne 1. septembra, je pravkar dospel semkaj iz Moskve. To je izmed vseh manifestov, kar so jih kdaj komunisti razposlali v mohamedanski svet, najdržnejši, kajti v njem se ljudstvo pozivlja na odpor ne samo napram tujim, temveč tudi napram domačim izkoriščevalcem. Deloma se glasi:
"Kmetje in delavci Perzije! Teheranska vlada kadar je v provincijalni kani so vas že dovolj stoletij izkoriščevali. Zemlja, ki je po določbah šerijata vaša skupna lastnina, vedno bolj prehaja v roke lakejev teheranske vlade; oni mešetarji z njo po svoji volji, jo obdavičujejo, kakor se jim pojubi, in ko vsled svoje zanikrne uprave spravijo dežele v tako stanje, da ni mogoče iz nje ničesar več iztisniti, so prodali Perzijo v preteklem letu angleškemu kapitalistom za 2.000.000 funtov šterlingov, tako da bodo slednji v Perziji organizirali armado, ki vas bo še bolj zatirala, ter da bo pobirala davke za kane in teheransko vlado. Prodali so južno Perzijo, kjer se dobiva nafta in tako pomagali ropati deželo.
"Kmetje Mezopotamije! Angleži so se izjavili, da je vaša dežela neodvisna, toda 80.000 angleških vojakov je nastavljenih v vaši deželi, vas napadajo in ropajo, morijo in onečaščajo vaše žene.
"Kmetje Anatolije! Angleška, francoska in italijanska vlada držijo Carigrad pod žreli svojih topov. Sultana so napravili svojim ujetnikom, prisiljujejo ga, da dovoljuje v raztelesenje čisto turškega ozemlja; prisiljenje izročiti finance dežele tujim kapitalistom, da bodo v tem boljem stanju za izkoriščanje turškega ljudstva, ki je že itak v teku šestletne vojne prišlo na beraško palico. Zasedli so premogokope v Herkulu, oni držijo vaša pristanišča, oni pošiljajo svoje vojake v vašo deželo in uničujejo vašo polja.
"Kmetje in delavci Armenije! Pred stoletji ste postali žrtev tujega kapitalizma, ki je so z besedami močno napadali masake, katere so vzpirjali na vas Kurdi, to pa samo zato, da so od krvoločnega sultana dosegli tem več koncesij. Tekom vojne vam niso obljubili samo neodvisnosti, temveč so tudi čuvali vaše učitelje, vaše učitelje in duhovnike, da zahtevajo zemljo turških kmetov, da s tem vzdržijo večni nesporazum in klanje med armenskim in turškim ljudstvom, tako da bi iz tega konflikta želi večne profite.
"Kmetje Asirije in Arabije! Angleži in Francozi so vam obljubili neodvisnost. Sedaj pa imajo njihove armade zasedene vaše dežele. Angleži in Francozi diktirajo vaše zakone, in vi, ki ste se osvobodili izpod turškega sultana, izpod carigradske vlade, ste sedaj sužnji pariške

Izobčeni N. Y. socialisti bodo zopet kandidirali.

New York, N. Y. — Ker je governor Smith sklical posebno zasedanje državne zakonodaje, da reši akutni stanovanski položaj, ki vlada v New Yorku, je bilo potrebno razpisati nove volitve, da se izvoli nove poslance na mesto petih izobčenih socialističnih poslancev.
Julij Gerber, ki je tajnik socialistične stranke za državo New York, pravi, da bodo socialistični poslanci, ki so bili izključeni, zopet kandidirali in da pričakuje, da bodo zopet izvoljeni z veliko večino glasov. Socialistični poslanci so imeli začetne več zakonskih osnov za razrešitev akutnega stanovanskega problema, ko sta se republikanska in demokratična stranka na otvoritveni dan zavzeli, da jih izobčijo iz zbornice, in socialisti niso imeli prilike bodisi vložiti ali podpirati kake predloge za olajšanja stanovanskega pomanjkanja.
Sedaj se bodo vršile 15. septembra posebne volitve, da se nadomesti izobčene socialiste. Ker sta meščanski stranki prepričani, da bi bili gotovo poraženi, če bi delovala vsaka na svojo roko, sta prišli do sporazuma da bodo v onih krajih, kjer je največja nevarnost, da socialisti zmagajo, demokratije in republikanci volili skupnega kandidata. Ta sporazum velja ne samo za državne kongresmane, temveč tudi za državne senatorje in vse druge važne urade. Isto akcijo se bo podvzelo tudi v Brooklynu.
Distrikti, v katerih bodo republikanci in demokratije skupno nastopili proti rastečemu številu socialistov so sledeči: Kongresni distrikt št. 12, kateri je dvakrat izvolil Mayer Londona, v katerem bo sedaj kandidiral Goldfogle, in distrikti št. 13, 14, in 20.

GRŠKI PARLAMENT RAZPUŠČEN.

Atene, 2. sept. — Uradno se naznanja, da je parlament razpuščen. Volitve se bodo vršile v oktobru. Opozicijski listi so pričeli veliko kampanjo proti Venizelosu, delujoč za povratek kralja Konstantina.

in londonske vlade, ki se od sultanove vlade razlikujeta le v tem, da sta močnejši in torej bolj v stanu izkoriščati vas.
"Kmetje in delavci bližnjega vzhoda! Ako se sami organizirate in sestavite vašo lastno kmetijsko-delavsko vlado, potem bode v stanu protiviti se angleškim, francoskim in ameriškim kapitalistom, potem bode poravnali račune z vašimi izkoriščevalci, potem bode v stanu provesti zvezi z delavskimi republikami sveta skrbeti za tovnega delavstva, ki si bode svoje interese in za interese svedmešbojno pomagalo.
"Želimo govoriti z vami o teh vprašanjih na kongresu v Baku. Že dolga leta potujete po puščavah na sveta mesta, kjer počastite vašo preteklost in vašega Boga. Sedaj pa pridite skozi puščave, preko gora in rek, da pridemo skupaj in govorimo, kako se morete oprostiti suženjskih okov, da boste živeli kot svobodni in enakopravni ljudje."

Francosko delavstvo solidarno.

Pariz, Francija. — Francija praznuje v juliju dva praznika. Enega 14. julija, drugega pa 31. Na dan 14. julija se praznuje padec bastila, in pričetek revolucije. Na dan 31. julija pa se praznuje smrt socialističnega voditelja Jean Jauresa.
Kapitalistični listi so popolnoma ignorirali delavsko praznovanje v spomin umorjenega socialističnega voditelja.
Toda praznovanje Jauresovega dne je bilo letos izredno zanimivo z ozirom na svojo obsežnost in svoj entuzijazem in posebno pa v očigled solidarnosti, s katero ga je praznovalo francosko delavstvo.
Praznovanju 14. julija je manjkalo svojega nekdanjega navdušenja. Manjkalo je onega duha in navdušenega razpoloženja, ki prihaja samo od sebe. Praznovanja na ta dan so bila tudi jako maloštevilna, kar celo kapitalistični listi niso mogli prezreti. Ljudje so prenašeni vojne, in parade vojakov niso vzbudile med ljudstvom svojega običajnega navdušenja. Vršili so se številni plesi, toda slišalo se je malo petja. Duh starih dni je izginil.
Na drugi strani je praznovanje Jauresovega dne, ki se je vršilo po vseh večjih mestih in tudi po nekaterih manjših, navzelo nase obliko protesta proti imperijalizmu in militarizmu. Velikanski po-vojni davki so pričeli delovati na možgane francoskega ljudstva. Francoske čete se nahajajo v Siriji. Vsak dan spominjajo poročila iz poljske fronte, o vojni, katero podpirajo francoski militaristi. Pri vsem tem pa morajo delavci gledati velikansko razkošje onih, ki so si ustvarili bogastva iz vojne, medtem ko je položaj delavstva slabši kot kdaj prej.
Jaures je za časa svojega življenja dosti govoril in pisal o teh rečeh. Bilo je zato, ker je nasprotoval kapitalizmu, imperijalizmu in vojni, da je bil dne 31. julija 1914 ubit — vprašajte kateregakoli Francoza na prednega mišljenja in vam bo potrdil, da je to neizpodbitna resnica. Praznovanje Jauresovega dne je torej dalo francoske mu delavstvu priliko, da se izrazi, kaj misli o vojni, stavki, draginji, velikanskih profitih in o vseh drugih predmetih, ki so največjega pomena francoskega ljudstva.
In priliko so izrabili. V manj mestih so prihajali v tisočih. V Parizu so se tisoči zbrali na zborovanjih in na tisoče se jih je vdeležilo demonstracije pod milim nebom, ki je po svoji obsežnosti tekmovala s prvim majnikom.
Vdeležili so se vsi, ki so v življenju soglašali z Jauresom in oni, ki niso, vdeležili so se oni, ki pripadajo desnemu in oni, ki pripadajo levemu krilu delavskega gibanja. To je bil dan, ko so delavci dali duška svojemu protestu in da dosežejo rezultate, so prišli vsi skupaj v eni veliki masi. Unijonisti, zadružniki, komunisti, socialisti in anarhisti — vsi so imeli svoje govornike. Vsi so prišli, da dokažejo, da je francosko delavstvo solidarno.
Jaures je bil prvobornik novega družabnega reda in dan njegove smrti obeta postati simbol delavskega zoperstavljanja proti imperijalizmu, militarizmu, vojni in vsem drugim krivičam kapitalističnega sistema.

S. S. P. Z. GLASOVALA ZA ZDRUŽENJE.

Iz Chicago smo dobili sledeči telegram:

Chicago, 2. septembra. — Konvencija S. S. P. Z. je na današnji seji glasovala za združitev. — Kotnik.
To je na vsak način vse hvalje vreden korak ki ga prisrčno pozdravljamo. — Op. ured.
Rusi vpoklicali rezerve.
Washington, 2. sept. — Državni departament je dobil obvestilo, da je sovjetsko vrhovno poveljstvo odredilo, da se vse vojaške rezerve, ki se nahajajo v Petrogradu nemudoma odpošljejo na fronto v bližini Grodna.
Isto poročilo pravi, da se je skušalo poslati na polsko fronto tudi mornarje, ki se nahajajo v pristanišču Kronstadta, da pa so se zoperstavili in da je bilo v boju več mrtvih.
Berlin, 2. sept. — Brzjavka iz Kovna pravi, da so se pogajanja med Poljaki in Litvinci glede meje pretrgala. V isti brzjavki se potrjuje vest, ki je poročala o nedavnem spopadu med poljskimi in litvinskimi četami blizu vzhodno-pruske meje. Brzjavka iz Kovna, katero je izdal litvinski generalni štab, se glasi:
"Del čet iz Mariampola je bilo na jugu pod pritiskom močnejših poljskih čet prisiljenih umakniti. Preje so se vršili boji, v katerih je bilo več ubitih in ranjenih na obeh straneh."
"Spor med Litvinsko in Poljsko je postal zopet ostrejši." pravi neka brzjavka iz Kovna, ki jo je dobil "Tagblatt". Poljska zahteva Grodno-Molodehno železniško progo in poleg tega zahteva garancije, da se Rusi ne bodo posluževali železniške proge od Grodna za vojaške namene. Ako bodo Poljaki z napredovanjem napredovali, je vojna gotova. Litvinski zrakoplovci so že bombardirali mesto Avgustovo. Angleži skušajo posredovati."
Varšava, 2. sept. — Vojaško uradno poročilo pravi, da je bila armada generala Budenija v bojih, ki so trajali okrog Lvo-va med 29. avgustom in 1. septembrom, uničena.
— Nihče se ne zmeni zame, zato sem mislila, da je najbolje, da napravim vsemu konec," se je sinoči izjavila 22letna Mrs. Helen Keller, stanujoča na 1574 Newman ave., Lakewood, ko se je zavedla v Huron rd. bolnišnici. Policija jo je pobrala na Public square, kjer je padla onesveščena na tlak. V njenem žepu so našli listek, in akaterem je bilo napisano: "Ako ne morem imeti svojega moža, nečem več živeti. Kdor me najde, naj me pusti, da umrem, toda obvestite policista št. 536. On mi je bil prijazen in bo poiskal mojega moža."

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ I PRAZNIKOV
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation. 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.
United States 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastnie in izdaja ga
Ameriško-Jugoslavanska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.
Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravljanje.
CLEVELAND, O., PETEK, (FRIDAY), SEPTEMBER 3. 1920

104

AMERIKA — DEŽELA MOŽNOSTI.

Amerika je dežela, ki je že po svojem razvoju obsojena, da igra vlogo svetovnega otroka. Sedaj se vam pokaže nedolžno naivna, potem zopet kot nesramna vlačuga včasih kot dobra mati, včasih zopet kot neusmiljen rabelj. Protislovje proti protislovju, paradoksa proti paradoksi. Zna biti dobra in hudobna, pravična in krivična. Soditi je ne smemo nikdar na podlagi istih pravil, po katerih merimo druge dele sveta, kot na primer Evropo. Ameriko so posedli civilizirani ljudje, toda dežela sama je bila divja, in odtod tolika protislovja, tako velik obseg možnosti.

Ko naši ljudje pridejo iz stare domovine, jim je ta anarhija v ysem ameriškem življenju iz prvega početka zelo malo po godu. Čutijo se tako negotove, in se čudijo, da take dežele ni že zdavnaj vrag vzel. V starem kraju so bili navajeni na stroge paragrafe, in kdor je bil kdaj vojak, mu je bilo tem težje razumeti, kako more obstajati dežela, v kateri velja individualna incijativa za prvo in glavno načelo. V Ameriki je možno vse, samo velike vztrajnosti vam je treba.

Tudi takozvani konzervativni elementi v ameriškem življenju so podrejeni tem čudovitim izpremembam in paradoksam. V starem kraju na primer se ni še nikoli zgodilo in se tudi ne bo, da bi se sešla na zborovanju kakšna ultra-reakcijska skupščina, recimo klerikalna, ter sprejela sklepe, ki bi se strinjali z duhom časa. Tamkaj reakcijske stranke sploh nimajo med sabo ljudi, ki bo se načeloma borili za napredek in dobrobit ljudstva. Tamkaj so razmere take, da so se vsi za napredek delujoči ljudje že zdavnaj preje odločili od starokopitnikov, in tvorijo celoto zase. Tamkaj je vse življenje natančno umerjeno in teče po določenih tirih naprej.

V Ameriki je stvar čisto drugačna. Vzemimo za primer ameriško organizacijo Y. M. C. A. ali pa Y. W. C. A. (Zveza krščanskih fantov in pa Zveza krščanskih deklet). Že po samem imenu bi si človek, ki ne pozna ameriških razmer, predstavljal, da morata biti to stroko verski in vseskozi konzervativni organizaciji. In za taki tudi veljata. Toda v Ameriki nima konzervativizem zgodovinsko zasnovanih tal kot jih ima drugod.

Tako se je zgodilo, da se je letos na konvenciji Y. C. W. A., ki se je vršila v Clevelandu meseca aprila, sprejelo več resolucij, ki so iz socialnega stališča napredne in

vsega odobravanja vredne. Te resolucije je sprejela organizacija, ki je bila skozi in skozi pod protektoratom velikih denarnih mogotcev. Slednji so morali biti bridko razočarani, in gotovo so se videli v vlogi onega, ki je redil gada na lastnih prsih.

Enak slučaj ste gotovo opazili, če ste čitali poročilo komiteja takozvanega "Interchurch Movement" (medcerkvenega gibanja) z ozirom na položaj jeklarskih delavcev, katero smo pred par dnevi prinesli na prvi strani. Religiozne sekte so splošno poznane kot konzervativne in tako tudi v Ameriki. Ampak ona je dežela možnosti, zato ne smemo biti zelo presenečeni, če so razni protestantski škofje podali pravilno sodbo o položaju jeklarskih delavcev ter obsodili grdo izkoriščanje, kateremu so podrejeni.

Pridejo trenutki, ko se vsakdo izmed nas rad kapricira nad raznimi hibami, ki jih ima ameriško življenje v svojem organizmu. Kadar pa so naše misli zmoežne globokejšega pojmovanja, pa vedno pridemo do zaključka, da je Amerika v svojem bistvu boljši prostor za povprečnega človeka, kot pa si domišljamo v trenutkih črnega pesimizma.

Amerika, mirovna pogodba in koroški blebscit.

Celovec, dne 6. avgusta.
Pred kratkim me je posetil ameriški publicist Frederick W. Roman (Philadelphia) ki se mu di v, oficijelni misiji v Evropi. Umevno je, da se je sukal najin pogovor okoli mirovne pogodbe, ki je Zedinjene države žal še ni so ratificirale, kar je imelo za nas že mnogo zlih posledic in otežkoča tudi naše stališče pri koroškem plebiscitu. Po členu 50. saintgermanske mirovne pogodbe bi morala namreč šteti koroška plebscitna komisija 6 članov, in sicer zastopnike Zedinjenih držav, Anglije, Francije, Italije, Avstrije (ki je v tem členu imenovana pred Jugoslavijo!) in naše države. Ker bi imel glasom mirovne pogodbe jugoslovanski zastopnik pravico glasovanja le v zadevah, tičočih se pasu A., avstrijski pa o njih, tičočih se pasu B in bi odločala absolutna večina glasovanja jasno, da bi bil naš položaj pri petih glasovih (Amerika, Anglija, Francija, Italija, Jugoslavija) mnogo ugodnejši nego je sedaj, ko je pri štirih glasovih absolutna večina mnogo težje dosegljiva, tako da je izid glasovanja večinoma odvisen od angleškega predsednika. Ne glede na to težko pogrešamo ameriško podporo, ki bi nam bila v naših pravičnih zadevah toliko kot gotova.

Popolnoma odsotnost Zedinjenih držav pri koroškem plebiscitu je posledica dejstva, da predsednik Wilson kljub skoro nadčloveškim naporom doslej še ni mogel doseči ratifikacije mirovne pogodbe v senatu Zedinjenih držav, vsled česar je moral on in vsa oficijelna Amerika vsaj navidez začasno opustiti skoro vsako sodelovanje v evropskih zadevah, torej tudi pri koroškem plebiscitu.

Zanimivo je razmišljati o vzrokih, ki so dovedli ameriški senat do tega, da je desaviral predsednika Wilsona. Brezdvomno je igral že pred vrnitvijo predsednika v Ameriko v tem oziru veliko vlogo odpor ameriških merodajnih krogov proti nemodernemu načinu mirovnih pogajanj in osobito proti Wilsonovi popustljivosti v kardinalnih točkah njegovega lastnega evangelija. Še večjo vlogo so najbrž igrali materialni interesi ameriške veleindustrije, ki ji Wilsonova "Liga narodov" nikakor ni bila povšeči. Tudi ameriška notranja politika je močno vplivala na razvoj položaja, kakršen je sedaj in ki ga bil morebiti Wilson mogel preprečiti, da mu tega ni onemogočila zavratna protivnica: bolezen.

Ker utegnejo zanimati izvajanja gosp. F. W. Romana tudi naše kroge, jih z njegovim dovoljenjem predajem tu v glavnih potezih slovenski javnosti. Zelo umljivo mi je — je rekel ameriški publicist — da je postopanje našega senata napravilo v Evropi in osobito v Jugoslaviji mučen vtis. Skušal bom obrazložiti momente, ki se morejo smatrati kot podlaga politiki ameriškega senata; ne pričakujem pa, da bi vaš narod mo-

gel našim narodnim zastopnikom na podlagi mojih izjav najpogostejši udarec, ki so ga zadali njemu in mirovni stvari s tem, da so v zadnjem trenutku zapustili svojega voditelja. Izrek: "Tout comprendre c'est tout pardonner" v tem slučaju ne velja.

Amerika je vstopila v vojno iz idealnih in iz materialnih nagibov. Dočim so se za materialne vzroke zanimali predvsem kapitalisti in mogotci, je narod izvedel le za idealne povere ameriškega pohoda v Evropo. Vedno in vedno se mu je ponavljalo, da morajo Zedinjene države rešiti demokracijo sveta, da bo ta vojna zadnja vseh vojen, da bo vojna ubila samo sebe...

Dasi je pa že od početka na podlagi teh nazorov velika večina ameriškega naroda simpatizirala z narodi Sporazuma, je v prvih mesecih vojne le malokdo v Ameriki veroval v možnost, da bi se Zedinjene države kedaj aktivno udeležili vojne. Osobito so hoteli veletržci za vsako ceno vzdržati nevtralnost Amerike, ki je na ta način mogla trgovati z obema vojujočima se strankama. Kakor veste, je takoj v začetku vojne ameriški kongres energično protestiral proti blokadi Nemčije s strani Anglije, ki je onemogočila izvoz ameriškega bombaža v centralno Evropo.

Polagoma se razmere izpremenile tudi za materialiste. — Blokada centralnih sil je postajala vedno bolj efektivna in trgovina je cvela skoro izključno z državami Sporazuma, ki so kupovale večinoma na kredit. Čim bolj je pa rasel dolg antantnih držav, tem jasnejše je postajalo ameriškega kapitalu, da morajo države Sporazuma dobiti vojno, ako naj morejo ta dolg sploh kdaj poplačati. Prav ko je bilo pri mogotcih ameriškega velekapitala dozorelo nadržanje, da bo treba aktivno podpirati države Sporazuma, da bi ostanje zmagovalke, je stori- la Nemčija veliko taktično hibo s tem, da je proglasila brezobzirni podmorski boj. To je zedrinilo ameriške idealiste in materialiste — in vojna napoved Amerike je postala gotovo stvar.

Amerika je z orožjem razmeroma malo posegla v gigantski boj obeh sovražnih sil skupin. Njena moč pa je vendar postala indirektno odločilna v moralnem in materialnem oziru. Poleg ameriških rezerv v moštvo, orožju in denarju, je na množico v centralnih državah močno vplival ameriški idealizem. Ne

je v Ameriki, v državah Sporazuma in v nevtralnih državah je vsled odločitve ameriških vodilnih krogov prišlo ljudstvo do prepričanja, da je pravica na strani Entente, tudi v osrednjih državah je jel narod dvomit o pravičnosti svoje stvari. Skoro odločilno je v tem oziru vplival predsednik Wilson s svojimi štirinajstimi točkami, ki so obljubljale mir na zemlji vsem ljudem dobre volje. Wilsonov manifest je oseba na širše mase nemškega naroda, a tudi na avstrijske narode skoro odločilno vplival in moglo bi se skoro trditi, da je vsel osrednjim državam zadnji ostanek odporne sile.

Tako je prišlo do premirja, nemški militarizem je bil zdrobljen in ves svet je bil uverjen, da bodo Wilsonova načela postala dejstvo. Wilsonov vpliv je bil osobito v početku mirovne konference, zelo velik. Polagoma pa je jel pešati in to je bilo prvi, kar je Amerikance osupnilo. Točka za točko Wilsonovega programa se je odkrnila od mirovne stavbe. Wilsonova popustljivost v načelnih stvareh je postajala vedno bolj neumljiva. Diplomatsko slepomiselnje po starokopitnih vzorih, zapostavljanje ljudskega zastopstva in časopisja, vse to je neugno vplivalo na ameriške merodajne kroge.

Vendar je bila ob Wilsonovem povratu v Ameriko še velika večina ameriškega ljudstva anenja, da bo senat mirovno pogodbo ratificiral. Z drugimi besedami: Amerikanci niso bili protivni besedila in duhu mirovnega instrumenta.

Toda oglasila se je komercialna skupina. Tej ni bilo všeč, da tvori "Pakt lige narodov" (The Covenant of the League of Nations) podlago mirovne pogodbe. Po mnenju te skupine ne gre, da bi morala Amerika v svojih bodočih mednarodnih sporih poslušati internacionalni tribunal, kjer bi tuji odločali o ameriških pravicah. To bi nasprotovalo tudi Monroeovi doktrini, o kateri imajo Amerikanci seveda zelo različne pojme. Ti pojmi se predvsem zelo razlikujejo od nazorov, ki jih je imel Monroe sam. Senatorji, ki se protivijo ratifikaciji mirovne pogodbe, razumejo Monroejevo doktrino tako, da "imajo Zedinjene države pravico, povsodi in vselej, delati, kar se jim zljubi." To velja predvsem glede Mehike, kjer čuva komercialna skupina, osobito petrolarji in kovinarji, močene interese. Da se pridružijo Zedinjene države zvezi, ki naj bi čuvala pra-

(Daje za 1. stran.)

Dnevnik
Enakopravnost

je
ŽICA

ki spaja
odjemalca s trgovcem
Degas v nasem listu
dospje na svoje dolo-
ceno mesto tik tele-
gram.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

Tomažu se je zdelo, da delajo ravnatelj in drugi uradniki obraze, kakor bi im kdo z britvijo narezaval gotlane. Kar potuhnilo so se in hiteli delati, kakor da imajo najnujnejše posle, med tem ko je gospodična Filipina začela nervozno tipkati na pisalnem stroju, dasi ni imela nič prepisati. To popoldne ni nihče več zpregovoril besede, a ko je šel Tomaž zvečer iz pisarne, je nesel seboj zavest, da si je priboril trdno stališče v zavodu.

"Nesramnost je vendar odlična lastnost," je modroval Tomaž, ko se je pred večerjo sprehajal po drevedu. "Kako sem jih vse ugnal! Kakor da bi bil vsekal z bičem, tako so zavcili. E, če hoče človek naprejši iti, mora biti nesramen in mora kaj vedeti o tistih, ki so mu na potu."

Od tega dne se je uradno življenje Tomaževo bistveno predrugačilo. Starejši uradniki so z njim prav kolegijsko občevali in ga uljudno podučevali v različnih uradnih poslih.

Kar bi bil Tomaž najraje videl in preštudiral, tega mu pa tudi zdaj niso pokazali. Nezaupnost proti njemu je bila še vedno velika, a Tomaž se znal delati tako nedolžnega, da je sčasoma začela pojemat tudi ta nezaupnost. Uradniki sicer Tomaža se vedno niso marali, a ker so se ga bali, ni nobeden tega izrazil. Tomaža pa vedenje njegovih kolegov ni premotilo. Vedel je, pri čem da je in se po tem ravnal, dasi so postajali pogledi gospodične Filipine vse bolj vroči in so jih vse bolj pogostoma spremljali prijetni vzdihljaji. Zdaj in zdaj se je sicer Tomažu zazdelo, da bi bil čas izpregovoriti z gospodično Filipino prijateljsko

besedo, premagal se je vedno.

"Najprej moram vse vedeti in znati," si je rekel "in šele kadar jih bom imel vse v rokah, da se ne bodo upali ziniti, potem bom videl kaj in kako."

Svojemu sklepu se Tomaž ni izneveril, naj ga je gospodična Filipina tudi bombardirala s pogledi in vzdihovala tako, kakor bi se je prijemala jetika. Tomaž je samo prežal na početje svojih souradnikov, posvečal vsaki malenkosti intenzivno zanimanje in zasledoval vse poslovanje s šerlokholmsko pozornostjo. V teku nekaterih mesecev je zadobil popoln vpogled v vse uradne zadeve, tekem nekaterih daljnih mesecev je spoznal vse sisteme napačnega vknjiževanja, se izvečal v falsificiranju bilance in v ponarejanju mnenj ravnakov umrlih članov ter se sploh izuril v najrazličnejših prepovedanih manipulacijah do take popolnosti, da je samo še s pomilovanjem gledal na različne revizorje, za svojega ravnatelja se pa skoro ni več resno menil, nego ga smatral le še formalno za svojega predstojnika.

Ravnatelj je čutil, da mu rase Tomaž čez glavo. Časih je še poskusil uveljaviti svojo avtoriteto in je delal v resni ali v šalji obliki Tomažu očitke, a ker je navadno slabo naletel, so postajali taki slučajji vse redkejši in so končno popolnoma ponehali. Tomaž je bil pripoznan kot ravnopraven član uradniškega zbora in postal deležen vseh pravic, ki so jih uživali uradniki samo še ne pravice, dobivati delež od skrivaj prejetih provizij. Lahko bi bil Tomaž tudi dosegel; samo če bi bil izgovoril primerno besedo, bi ga bili radi sprejeli v družbo; še namigovali so mu, naj vendar izreče tako željo. A Tomaž ni odprl ust.

"Mena ne boste ujeli," se je pri takih poskusih natihem rogal. "Če bom kdaj kaj napačnega storil, ne bo tega nihče vedel in se to ne bo dalo dokazati. So krivci pri grehih drugih ljudi ne maram biti, najmanj pri tako malenkostnih grehih. Ta bi bila lepa, da bi me imeli potem drugi v rokah."

Svoje znanje o manipulacijah drugih uradnikov

je Tomaž izkoriščal na ta način, da si je službovanje kolikor mogoče olajšal. Kakor so prej drugi na njega radi odvalili svoja opravila, tako je zdaj delal on. Ljubil je lenobo in veselilo ga je gledati, kako drugi delajo, on pa počiva.

Tedaj se je končno usmilil tudi tipkarice gospodične Filipine. Ko sta bila enkrat slučajno sama v pisarni in je gospodična Filipina prelomila s posebnim dekretom ji dano zapoved, da med uradnimi urami ne sme vstati, tedaj je Tomaž dovolil svoji roki, da se je udala privlačni sili telesne obilnosti gospodične Filipine.

"Oh, kako ste vi zleht," je sladkoginjena zavzdihnila gospodična Filipina in pogledala Tomaža tako ljubito in tako vabljivo in ga tako mehko krcnila po roki, da jo je Tomaž hitro objel in jo vroče poljubil.

Gospodična Filipina je zadržetela, kakor da je ta poljub podrl vse ograje, s katerimi je bila zavarovana njena krepkost. Nekaj sekund je uživala slast tega razkošnega poljuba, potem se je naglo izvila Tomažu iz rok in zbežala na svoj zavarovalni sedež za pisalnim strojem. Tam je skrla obraz v roke in začela na Tomaževo veliko začudenje ihteti.

"Babnica joka, kakor da sem ji z enim poljubom vzel deviški venec," je sam pri sebi rekel Tomaž in ko se mu je zdelo, da je stokanja že dovolj je sladko vprašal: "Gospodična Filipina — ljuba gospodična — zakaj pa jokate?"

"Sem — tako nesrečna," je jokala gospodična Filipina. "Prosim — pozabite, kar je bilo — oh, srce — me je premagalo — in zdaj sem nesrečna."

"Fant bodi previden," je Tomaž samega sebe svaril. "Tale je nevarna; že piska na tisti fagot, ki naj moškega zvabi pred altar."

Obenem je šel Tomaž k pisalnemu stroju in se sklonil čez ograjo ter gospodično Filipino poljubil na lase.

"Jaz te ljubim, Filipina, že dolgo te ljubim..." je šepetal in se stiskal k tipkarici.

"Ah, kako naj to verjamem — saj ve vsak, ste zaljubljeni v tisto koristinjo, v tisto Smoletovo, talijo, ki jo vedno spremljate."

"Nikar ne verjamim, Filipina," je lagal Tomaž. "Natalijo sva prijatelja iz otroških let, njen oče je moj krstni boter, a sicer nimam nič z njo."

"Ko naj to verjame," je ihtel vprašala Filipina. "Prisegam ti, da je tako," je govoril Tomaž.

"Sploh pa, kako moreš misliti, da se zanimam za Natalijo, ki ima toliko ljubimcev, kakor Smoletova Natalija. Kaj mar ne veš, da ima kar naenkrat po tri celo po štiri ljubimce? No, in meni kaj ni treba, da bi sam sebe zametaval?"

Tomaž je pri teh besedah primaknil glavo gospodični Filipini k sebi, odstranil njene roke izpred obraza in jo zopet poljubil. In Filipina mu je v poljub in je bila vsa srečna, ko ji je Tomaž prisegel večno ljubezen in zvestobo.

Od tega dne dalje je bil Tomaž sele popolnoma zadovoljen s svojo službo. Dohodki njegovi so zadostovali za skromno življenje, ljubezen gospodične Filipine je bila brezplačna in zdaj in zdaj se je tudi pri merilo, da je prišel Tomaž do kaknega "postranskega zaslužka", ki ga pa nihče ni zasledil, niti vrhovni veljnik klerikalne gospodarske organizacije.

Zato je bil pa Tomaž tisti dan tako ponosen in zadovoljen, ko je bil v uradu zaradi "zmot" pri navi vagi veljkanski vihar in v duhu je že videl, kako iz pisarne ravnatelj in blagajnik in knjigovodja in v duhu je videl, kako njega, Tomaža Krmežljavčka, slovesno instalirajo kot centralnega ravnatelja vseh zlatih katoliških konsumov.

II.
Tomaž Krmežljavček je nestrpno čakal, da bi stal polnoleten. Sicer je vžival popolno svobodo, eno samo z ozirom na duhovnike in vžival pri svoji nominalnem očetu tako spoštovanje, da ga je bil že, kadar je bil pijan, celo onikal, vendar je bil čakal, da bi postal štirindvajset let star. To bi mu

DENAR V JUGOSLAVIJO

posiljamo hitro, točno in gotovo. Potrdila podpisana lastnoročno od prejemnika prejmemo v najkrajšem času. Prodajamo

PAROBRODNE LISTKE

na vse črte v in iz Evrope po originalni ceni. Dobivamo našim potnikom

POTOVALNE LISTINE

kot vse druge potrebne spise, ter opravljamo tudi

JAVNE NOTARSKE

posle vseh vrst vestno in točno. Dobivamo vsa potrebna dovoljenja za dobavo kake osebe iz Evrope v Ameriko. Prejemamo denar na

HRANILNO VLOGO

ter plačujemo po 4% obresti. Pričnite vaš račun danes. Največje hranilne ulege izplačamo na zahtevo ulagatelja brez obotavljanja.

Nemeth State Bank

John Nemeth pres.

New York, N. Y.

10 E. 22nd St.

TEL. O. S. PRINCETON 2993 R.
THE SLOVENIAN NATIONAL HOME CO. CLEVELAND, O.
GLAVNICA \$150,000.00.

Predsednik FRANK SOMRAK, 5800 Prosser Ave. — Podpredsednik: FRANK ZORIC, 6217 St. Clair Ave.; Tajnik: ERAZEM GORSHE, 6409 St. Clair Ave. Blagajnik: FRANK BUTALA, 6410 St. Clair Ave. — NADZORNI ODBOR: Frank Budic, John Centa, Rosie Mayers, Jacob Luznar. — FINANČNI IN GOSPODARSKI ODBOR: — John Mary, Jerni Znidarski, John Znidarski, Josip Terbizan. — STAVBENI ODBOR: Matt. Satkovic, Andrej Borzati, Edward Bransel.

URADNE URE TAJNIKA SO: vsaki torek, sredo in petek, od 7. do 8.30 zvečer in ob sobotah od 2. do 3. ure popoldne. — Vse denarne prispevke prejema pomožni tajnik in knjigovodja br. LUDVIK MEDVEDSEK ob zgoraj navedenih uradnih urah v S. N. Domu, soba št. 6.

DR. L. E. SIEGELSTEIN

Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša specialiteta. 308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St. Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

OGLAŠAJTE V ENAKOPRAVNOSTI

CUNARD LINE

LADJA "SAXONIA"

Odplove 30. oktobra

DC

PLYMOUTH — CHERBOURG — HAMBURG
V VASI NASELBINI ALI V BLIŽINI JE GOTOVO
LOKALNA AGENCIJA.

Slov. Delavski Dom v Collinwood, O.

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Predsednik: — JOHN IVANČIČ, 1280 E. 168th St.
Tajnik: — ANDREW ZUPANC, 385 E. 162nd St.
Zapisnikar: — JOHN PRUDIČ, 1276 E. 168th St.
Blagajnik: — FRANK FENDE, 1225 E. 168th St.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: — JOHN BOHINC, 1296 E. 173rd St.
FRANK HAJNY in JOHN PAVLIN.
STAVBINSKI ODBOR: JOHN IVANČIČ, FRANK FENDE, JOHN BOHINC, PAUL ČESNIK, PAUL ŽELE.
Direktorske seje se vršajo vsak prvi in tretji torek v mesecu v Jos. Kunčičevi Dvorani.

Cela zaloga čevljev po tovarniških cenah!

Poslužite se te čudovite prilike in obujte celo vašo družino — zadovoljno se bo smehljala vaša denarnica in strah visokih cen bo izginil.

V zbirki so najnovejši kroji za moške, ženske, fante, dekleta in otroke. Resnična usnja — črna bela in rujava.

TOVARNISKE CENE! TOVARNISKE CENE!

JOHN DEBELJAK,

580 E. 152ND ST.

Telefon — Wood 132 R. — Bell: Eddy 6728

Marijina kiparja.

Spisal Ksaver Meško.

(Dalje)

Prav razveselil se je, ko je videl, kako sta sosedu kiparja vsa zamaknjena v delo: veliki, stasiti, vedno resni in redkobesedni Domeniko — koliko let mu pač bo? — dasi natančno in zagotovo nihče ne pozna njegove starosti, a petdesetim mora biti vsekakor blizu, zakaj valovita brada mu ob robih že zori, in srebrne nitke v lasih kažejo že tudi na jesen življenja — in vitki, živahni Enzo, sin dekle gori iz Sasapietre in vendar ves tako gospodski, povsem nič sličen otroku navadne služkinje — "seve iz mesta ga je prinesla, vedi Bog, kak gospod mu je oče." Ko se je nagledal in je šel dalje svojo pot, je razmišljal pri sebi:

"Kako pač to, da se je signor Domeniko naselil med nami tu v gorah? Doli v Firenci bi mu plačevali njegova dela s težkimi, neobremenjenimi skudi. V Rimu, pravijo, plačujejo še boljše. Pa je prišel k nam! A, Madonna, saj je prav, da živi med nami. Dober mož je, radodaren, dasi bolj sam zase. In ta Enzo! Človek bi sodil, da je princ, tako fin, ženski obraz ima, tako ves nežen in gospodski je. Pa ga samo pogledaj, kako dela!"

Tako sta delala maestro in učenec dan na dan.

Staro služkinjo katero je včasih naravnost jezilo, da živita tako povsem delu, izključeno mrtvemu kamenu. Kakor bi nameravala vse svoje življenje, vse misli, vso ljubezen zabiti s kladivom v nemi kamen, vdohi v vtisniti jih z dletom v krhki mramor. Večkrat, kadar je z visokim, ostrim glasom zaklicala: "K oledu, prosim, gospoda!" a sta še dalje nastavljal dleto in vihtela kladivo, je mrmrala vsa navoljna: — "Takšna sta! Samo na mrtvi kamen mislita, mene še ne slišita ne. Tako dobro mineštro sem skuhala, pa se bo vsa zgoštila."

A se je hudo motila, dobra signorina Katerina, ko je umetnika sodila in obsojala tako trdo: "Samo na mrtvi kamen mislita." Zakaj prav čestokrat so bile misli Domenikove kakor tudi misli Enzijske od vsem vnetem delu dašč oddaljene od mrzlega, brezčutnega marmorja. Dogodilo se je mnogokrat, da je maestro kar sredi dela hipoma povesil roke. S kladivom in z dletom v roki je zasnal. Pač so morda oči strmele v nemi kameniti kip, a bilo je jasno, da sta srce in duša daleč odsotna. "Kaj spet razmišlja maestro?" se je tedaj vprašal Enzo.

Skrivaj je opazoval učitelja, radovedno ga pogledoval od strani. A vendar je v enakomernem taktu klepal dalje. Zakaj vedel je, da ga takoj predrami iz zamišljenosti in sanjarij, čim preneha z delom, in maestro ne sliši več enozvočno valovite melodijske klada in dleta, temveč začuti ob sebi nemo brezdelnost, leno tišino.

"Kaj razmišlja? Nemara je z mislimi v Rimu, v mladostnih dneh, polnih cvetočih upov. Ah!"

Poltiho je zavzdihnil. Hrepenenje se je ozrl proti oknu, in misli so poletale tudi njemu iz delavnice kakor lahka pišca, izprožena iz močnega, silno napetega loka. Glej, tam na nebu ploveta dva oblaka — bela, skoraj prozorna, le ob robovih rdeče ožarjena s tisto lepo, sladko rdečico, ki podpluje mladiki dekle nežno belino lic, če ji pove kdo lepo, sladko skrivnost. Kam hitita? Naprej, naprej — brez prestanka, brez miru. Tako misli. Kam, kam? Včasih je maestro ob takih trenutkih orodje odložil. Kar na tla izpustil kladivo in dleto, vrgel ju na beli marmornati pe-

sek. Ali ju je zamišljen položil na sklade kamenja, ki je čakalo, da mu umetnika dasta obliko, vdihnela življenje. Z naglimi koraki je stopil k oknu, strmeče, veliko, na široko odprto okno, doli v dolino. In zastrmel je tudi on v svet, tja doli na mesto kipeče iz širne ravni kakor ogromna razcvetela roža. Čez zvonike in stolpe mesta mu je plul pogled, brzokril sokol. Z brzino duha je letel čez nejasno, kaotično skupino hiš in streh, hitel jadrno po širni, rdeči, od solnce pozlačeni Toskani, tja v daljave sveta, proti večnemu mestu Rimu.

"Kaj sanjari?" je ugibal Enzo. "Občuduje li beli kampanil Giottijev in Gaddijev, ki z doma Sante Marie dei Fiori tako smehljajoče pozdravlja sem gori? Ali kaj sanjari? Po čem hrepeni?"

Saj tudi Enzijsa ni bila neznanca sila, s katero hiti koprenjenje srca tja doli v lepe nižave. Saj se je tudi njemu široko srce od stoterih želja, kadar je stonel ob oknu in je strmel doli na toskansko plan, vso preplavljeno s samo lepoto kakor z obilnim blagoslovom božjim. Hitele so tudi njemu misli čez cvetoče ravnine v daljni svet, ki ga še ni poznal. Kakor Noetovi golobi so nemirno plahetale v daljavo, trudoma iskaje po neznanih krajih, kje bi se ustavile, kje se odpočile. A ker v tujem svetu v vseobčnem kaosu niso našle stalnega, mirnega prostora, ki bi se spustile nanj in bi ostale tam pokojne in zadovoljne, so se čez čas vračale v beli dom na gori.

Po lastnem sreju je Enzo sodil srce maistrovo; po svojih mislih, po svojem hrepenenju maistrove misli in hrepenenja.

Domeniko pa je med tem stal ob oknu, kakor bi bil pozabil na vse okoli sebe, kakor bi bil on edini človek v neskončnosti sveta, nikomur viden, od nikogar opazovan.

Bleda lica so mu rdela od sladkih in grenkih spominov, od dušnega valovanja, od ognja, ki mu je tlel leta in leta v srcu kakor pod debelo plastjo pepela, a je tu tam buknil z elementarno silo na dan.

Včasih se je sklonil povsem doli na polico okna in je naslonil glavo ob roke, kakor bi bili pretežki spomini, ki so se podili kakor blodne večje skozi misli. Zakril si je oči, kakor bi bile prebete slike, ki so vstajale pred njimi iz preteklih dni, ali bi bili prebolešni prizori, ki so se mu iznova odigravali v dušni areni, tako živo in jasno, da so jih zrla celo telesne oči.

Včasih je nenadoma glasno zasopel, bolešno zajčal, kakor da ga duši nevidna roka. Pa je udaril s pestjo ob marmornato polico, kakor bi nameraval na tla pobiti sovražnika, Enzijsu nevidnega. Drugi pot je naenkrat globoko in trpeče vzdihnil, se okrenil z jadrnim sunkom, kakor da se je hotel siloma odtrgati od sveta tam zunaj, od vseh spominov davno minulih dogodkov. Z naglimi, odločnimi koraki je stopil spet k marmornu in je klesal s podvojeno silo, s skoraj srdito vno.

"Ubogi maestro! Zakaj pač vedno molči o sebi? Zakaj govori, kadar govori z menoj, le vsakdanje reči ali le o umetnosti, a o sebi, o svojih mislih, o svojem hrepenenju, in svoji boli ne govori nikoli? Hrepeni li nazaj v svet, nazaj v življenje? A saj mu je bila pot prosta in mu je še. Morda ga boli in teži, ker v življenju ni dosegel, ni izvršil — kar bi s svojimi zmognostmi lahko in kar gotovo bi, ako ga usoda ne bi vrgla sem gori na te samotne visave?"

Enzio je pogledal na valovite, že precej osivele lase učiteljeve.

"A zdaj, ko so mu minila že najlepša leta, ali zdaj ne bo prepozno za slovit, vekovita dela? Povero maestro?"

Tiha bolest je zaplala Enzijsu vrgel ju na beli marmornati pe-

selja, iz srca mu je bil vdan in hvaležen. Saj je bil Domeniko njegova usoda, srečna usoda. Na paši ga je, ubogega in zapuščenega, z ljubeznijo prijel za roko, od koz iz samotnih, skal ga je privedel k solnčni umetnosti in mu je z njo odprl nov svet, pokazal mu pot v novo življenje, k novim ciljem.

Zato se je redno razžalostil, kadar je videl, da maestro trpi.

II.

Težko je postalo Enzijsu pri sreju vsakokrat, kadar je pomislil na učiteljevo nesrečno usodo, kolikor je je pač poznal. Zakaj natančno in docela je tukaj na hribih ni poznal ničice.

V Firenci spodaj jo pač so, kakor se je prepričal Enzo ob raznih obiskih Firencanov, nekateri vsaj, nekdanji Domenikovi prijatelji. A ti so izvečine molčali.

Rojen v Firenci od preprostih staršev, je prišel Domeniko zelo mlad v Rim — je izvedel Enzo iz raznih govoric, deloma slutil in sklepal iz napol jasnih, napol negotovih, resnic le išočih namigavanj. V Rimu so kmalu spoznali njegove velike zmognosti. Sijajen talent, blesteči do kazi ustvarjajoče moči takoj v prvih delih, mladostna veselost in brezskrbnost, telesna lepota, kavališko vedenje, mogočni prijatelji, ki si jih je s temi svojstvi kmalu pridobil, so mu pripravili pot v papežovo bližino. Komaj pa je zasijala nanj milost sv. Očeta, so mu bila odprta vrata vseh prvih rimskih hiš.

A baš ta sreča mu je rodila gorje.

V hiši knzrov Colonna se je dopolnila njegova žalostna usoda.

Z naglim pogledom se je ozrl Enzo v kot delavnice. Glej, kip Madonne stoji tam, srednje velik, iz najfinejšega snežnobelga marmorja — kip Madonne s čudovito nežnim obrazom.

"Obraz Kolombine Colonne je to," je slišal nekoč slučajno, stoječ med cvetličnim grmovjem na vrtu. Stari Giovanni Medici je pravil skrivnostno sinu Lorenцу, ki je bil prišel tisti dan z očetom prvič sem gori v dom Domenikov in je bil ves zavzet nad Madonino krasoto in nežnostjo.

Vsa leta, kar je Enzo pri maistru, stoji Madonna na istem mestu v delavnici, na častnem, posvečenem mestu. In vsa leta prižiga maestro sam vsako soboto luč pred njo. Vsa leta polaga maestro sam cvetlice k njenim nogam, da se zdi, kakor da vsa prikazen kipi iz cvetočega grma.

Čestokrat je videl Enzo, kako se je oziral maestro v Madonno zaupno in pobožno, kakor da ji priporoča svoje delo, kakor da zajema iz njenega milega, usmiljenega obličja veselje in moč, iz njenih ljubezni polnih oči blagoslova za svoje ustvarjanje. In videl je, kako je postajal maestro pred njo, kadar so prišli čez en težki trenutki srčnega nemira, dušnega trpljenja, kakor bi iskal pri njej tolažbe, kakor bi jo prosil pomoči in poguma za nadaljnje življenje, borenje in trpljenje.

In vsakokrat, kadar je Enzo slutil in opazoval, kako se pleto v spominu maistrovem nevidne vezi med maistrovo dušo in med Madonno, med sedanostjo in med preteklostjo, si je rekel na tihem: "Maestro živi spet čase, ko ga je ljubila principessa Colonna."

In ne redkokdaj je učenec pogodil vse duševno razpoloženje učiteljevo.

(Dalje)

Mnogo ponosa je že ustvaril list Enakopravnost v Ameriki bivajočim rojakom. Ali si pa rokaj tega prizadevate spoznavati. Pokažite to v tem, da ste tudi vi ne samo čitatelj lista, temveč tudi lastnik. Kupite delnice in postanite njegov lastnik.

Danes je čas, da MISLITE

O POTREBI OBUTVE ZA JESEN IN ZIMO

Ko premišlujete, kje bi kupili prihodnji par čevljev, ne pozabite naših popularnih cen:

\$5.85 — \$7.85 in \$9.85

Tudi posebne cene za deške in dekliške čevlje za solo.

THE ZAK BROS. CO.

6204 St. Clair Ave.

HOME OF BARGAINS

717 E. 152nd St.

NAŠI ŠPECIJALI ZA V SOBOTO:

25c moške delavne nogavice špecijal za soboto... 14c
\$1.50 moške delavne srajce, špecijal... 98c
500 ducatov "overalls" Regularna cena \$2.50 špecijal za ta teden... \$1.29
100 ducatov moških prazničnih srajc, regularna cena \$2.50, špecijal za ta teden... \$1.69

Na tisoče čudovitih izrednosti v naši trgovini za soboto, katerih pa ne moremo objaviti radi pomanjkljavnosti prostora.

Popolna zbirka otroških oblek od \$1.49 naprej

PRIDITE IN SI OGLEDJTE SAMI

HOME OF BARGAINS 717 E. 152nd St.

Slovenski Dom v Collinwoodu

PRAZNUJE V NEDELJO IN PONDELJEK

5. in 6. septembra 1920

OBLETNICO OTVORITVE

Ob tej priliki se bo nudila občinstvu vsakovrstna zabava, kakor tudi okrepila. Vstopnina prosta od 7. ure zvečer, po 7. uri k plesu za moške 50c za ženska 35c. Uljudno vabi

ODBOR.

L. A. STARCE, Oph. D.

SLOVENSKI DOKTOR OPHTALMOLOGIJE

Očesne bolezni, nervoznost in druge bolezni, ki jih povzročijo defektivne oči je naša posebnost.

6127 ST. CLAIR AVE. Cleveland, Ohio.

Uradne ure: 10-12, 2-4 pop. 6-8 zv. Ob nedeljah in sredah od 10-12 dop.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

ZADRUŽNA TRGOVINA.

SLOVENSKA DELAVSKA ZADRUŽNA ZVEZA

667 E. 152. cesta

je delavsko podjetje, kjer dobite mnogo življenjskih potrebščin ceneje nego drugje.

Naša želja je, da postanete tudi vi član tega podjetja in obenem tudi odjemalec.

Le na ta način si mora delavstvo pomagati, ako si osvoji trgovino in se v delovanje iste zainteresira.

Pridite in si nakupite vsega potrebnega v naši trgovini. Vedno sveža zaloga razne mesnine. Domače suho meso. S. D. Z.

LOKALNE NOVICE

— Sinoči okrog 7. ure zvečer na se je St. Clair in 55. St. odtrgala žica cestne železnice in padla na prihajajoči avtomobil, nakar se je pritaknila tračnice. Avtomobilist se je komaj izognil večji nesreči s tem, da je hitro zavozil v stran ter pri tem zadela v telefonski drog ter poškodoval svetilko in kolesno krilo.

— Sporoča se nam, da je pevski zbor "Jadran" na svoji prvi zabavi, ki se je preteklo nedeljo vršila v Jug. nar. domu v Nottinghamu, napravil okrog \$300 čistega dobička. Pač lep začetek.

— V večerajšnji izdaji je bilo v povesti "Skušnjave Tomaža Krmežljavčka" nekaj odstavkov izpuščenih. V današnji izdaji priobčeno iste, tako da lahko sledite razvoju doživljanja navihanega Tomaža.

— Stavka krojačev se je razširila po skoro vseh mestnih krojačnicah ter gvantnih trgovinah, ko so lastniki naznanili, da se bo od sedaj upeljalo le delo od kosa. Na stavki je okrog 400 krojačev. Drugih 800 pa jih je na delu, kajti delodajalci so jim obljubili, da ne bodo skušali uvesti delo od kosa. Delodajalci so imeli včeraj zborovanje v hotelu Hollenden ter so se izjavili, da se jim je posrečilo oddati vse svoje delo krojačnicam izven mesta. Najbrže je to samo pretežva, pod katero upajo prestrašiti delavce, da se vrnejo na delo pod vsakim pogojem. Edina zahteva krojačev je, da se jim določi definitivno tedensko plačo. Sedaj je 38 krojačnic podpisalo tozadevno pogodbo s krojaško unijo.

— Plače bi kmalu zopet padle, ako bi šli nazaj na delo od kosa," se je izjavil včeraj Frank Ptak, član eksekutivnega odbora unije. "Delati bi morali doma, pomagati bi nam morale žene in otroci, delati ponoči in ob nedeljah, ter sami plačevati za razsvetljavo in stanovanje tekom svojega dela za krojačnice. Tako delo izvršeno doma ne more biti nikoli garantirano, da ne vsebuje kakih bolezenskih bacilov in vsak kupec obleke bi bil v nevarnosti. Mi se bomo borili proti delu na domu do skrajnosti." Tudi clevelandška delavska federacija je včeraj sklenila, da bo pomagala štrajkarjem.

— Kot se izjavljajo clevelandski trgovci s premogom, imajo sedaj nič več kot 5000 ton premoga na rokah za razdelitev med konzumente. Preračunano pa je, da Cleveland potrebuje za svoje zimske potrebe 1.500.000 ton premoga. Od tega se lahko odračuna kakih 250.000 ton, kajti okrog toliko se ga že nahaja v clevelandskih domovih za letošnjo zimo. Ako bi bila produkcija in prevažanje normalno, tedaj bi moralo v sedanjem času vsak dan priti v Cleveland najmanj 140.000 ton premoga. Pride pa ga povprečno 2400 ton na dan. Zahteva po premogu je včeraj in danes jako narasla, ko je vreme postalo nenavadno hladno. Trgovci s premogom pravijo, da morejo ugoditi komaj 15 odstotkom naročil za premog. Mehki premog se sedaj prodaja po \$12.20 najboljša kakovosti pa tudi po \$15 za tono. Cene trdemu premogu pa se sučejo med \$14 in \$15.50. To je cena premogu, ki je bil poslan in rudnikov pred 26. avgustom. Ni dvoma, da bodo sedaj cene zopet poskočile, kajti navada je že taka, da kadar se delavcem da skromno zvišanje plače, hočejo dobiti bogataši vse nazaj v podvojeni obliki.

— V neki clevelandski bolnišnici je včeraj neki zdravnik pronašel, da je žganje, ki je bilo predpisano nekemu bolniku, vsebovalo lesni alkohol in rujav sladkor, iz česar je razvidno, da nekateri lekarnarji mešajo pristi alkohol, ki ga dobijo iz vladnih skladišč in ga prodajo zmešanega, kar jim seveda,

Naše meje proti Avstriji.

Komisija za fiksiranje mej med Jugoslavijo in avstrijsko republiko bo nastavljena v Mariboru in začne poslovati dne 12. avgusta 1920. Vsakdo, ki je inresiran v smislu inštrukcij, se lahko obrne glede svojih želja na to komisijo. Naš komisar je gosp. general Anton Plivelic, ki mu je pridruženo potrebno število ekspertov.

Glason mirovnih pogodb imajo delimitacijske komisije nalogo, da fiksirajo na licu mesta:

a) naprej meje, opisane v mirovnih pogodbah;
b) nato meje, ki bodo določene po raznih plebiscitih, kakor so predpisane v omenjenih pogodbah. Vsaka plebiscitna komisija bo določila, čim nastopi junkcije in če bo potreba, v podrobnosti meje plebiscitnega ozemlja.

One imajo vso oblast, ne le glede določanja odsekov defiranih pod imenom linij, ki se morajo določiti na mestu, ampak tudi glede revizije frakcij, določenih z upravnimi mejami, z izjemo mednarodnih meja od avgusta leta 1914, kjer mora komisija edinole vzpostaviti stebre in mejnike, če zahteva to revizijo kakšna interesirana država in če smatra ter odobri komisija to kot oportuno.

One smejo celo v primerih, ki niso predvideni v specijalnih pogodbah in stipulacijah, spreminiti pripadnost kraja, imenoma označenega v pogodbah, pod pogojem, da je ta sprememba neznane važnosti in če se kaj takega sklene v komisiji soglasno.

One morajo gledati na to, da se v vseh slučajih kar največ mogoče držijo definicij v pogodbah ter se ozirajo kolikor mogoče na upravne meje in lokalne gospodarske interese, izključujoč kakršenkoli nacionalen, jezikoven ali verski razlog.

V njihovo kompetenco spada sestavitev zapisnikov in ureditev vsakršnih juridičnih vprašanj, ki bi nastala vsled delimitacije; ti zapisniki in deluritve pa postanejo definitivne in obligatorične za interesirane sile šele potem, ko jih te sile odobri.

Konferenca ambasadorjev konstituirana in organizirana delimitacijske komisije ter zasleduje njihovo poslovanje.

PEVSKO DRUŠTVO "JADRAN"

zboruje vsako prvo sredo v mesecu ob 8 uri zvečer v Kunčičevi dvorani. Uradniki: A. Pra-protnik, predsednik, 17005 Waterloo Road., Leo Bostjančič, tajnik, 1313 East 167th Street, Mike Podboj, blagajnik, 1312 E. 167th St. Ciril Ozbič, zapisnikar. Nadzorniki: Frank Kollin, Frank Hajny, Tony Ukmar. — Pevovodja g. Ivanuš.

Pevske vaje se vršijo vsako soboto, točno ob 7:30 uri zvečer v Kunčičevi dvorani. Vstop v društvo ima vsak napreden Slovencev in Slovenka, lahko kot aktiven pevec ali kot podporen član. Se uljudno vabite za pri-stop.

prinese velike dobičke. To je pohlepnost v skrajni obliki, ki ogroža življenje vsakega bolnika, ki bi zavzlj tako brozgo. Sedaj bodo zvezne oblasti začele strogo preiskavo vseh lekarn, ki imajo vladna dovoljenja za prodajo žganja. Upati je, da ne bo ostalo samo pri besedah ter da se bo proti brezvestnejšem nastopilo po njih zaslužnju.

— J. W. Kittle, star 33 let, stanujoč na 1881 E. 26th St., o katerem smo poročali, da je bil pred par dnevi napaden od nekkega bandita v bližini svojega stanovanja, je včeraj zjutraj umrl v Charity bolnišnici.

Čudni sadovi delovanja plebiscitne komisije.

Pliberk, 9. avg. Povsod v naši coni se že pojavljajo razmere, ki jih moremo označiti kot žalostno posledico brezglavega postopanja plebiscitne komisije. Dozdaj je bil v naši coni red in mir, odkar pa je plebiscitna komisija dovolila znane olajšave v osebnem prometu, pa se povsod pojavljajo nemiri, neredi, poboji, požigi itd. Tako so se včeraj semkaj vrnili naši nemškutarji, ki so lani pred našo armado pobegnili iz strahu pred maščevanjem za njihova grozodejstva ob priliki vpada v naše ozemlje in so dozdaj kot "begunci" živeli oziroma stradali v Celoveu.

Ker je sedaj vsakteri sodrgi prosta pot k nam, so se vrnili tudi oni na več avtomobilih in seveda takoj začeli izživati na najnesramnejši način. Pliberčani so bili včeraj skoro brez izjeme vsi na sokolskem zletu v Guštanju. Pač pa je bilo v Pliberku radi nedelje vse polno kmečkega ljudstva iz okolice. Naši fantje si samoobsebi drzne go izzivanja izstradanih pobal-nov niso mogli pustiti dopasti ter so nemškutarski sodrgi nje-no nesramnost pošteno poplačali. Tako kmalu se nemškutarski banditi ne bodo več drznili na dan.

POZOR, ROJAKI V PENNSYLVANIJ!

Rojake po državi Pennsylvaniji obveščamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

g. Josip Ivanetič,

ki je upravičen pobirati naročnino za "Enakopravnost", izdati polnomočna potrdila ter sprejemati druga dela, spadajoča v tiskarsko stroko.

Rojakom ga najtopleje priporočamo, da mu gredo povsod na roko.

Uprava "Enakopravnosti"

Tiskovna Družba American-Jugoslav Printing & Pub. Co.

6418 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO.

Tiskarna Tiskovine Dnevnik Tudi Vi

Je edino slovensko unijsko podjetje, katerega lastuje zavedno delavstvo.

Napravljene v naši tiskarni, so lične in cene jako primerne.

Družba izdaja dnevnik Enakopravnost. List prinaša najnovejše novice in druge koristne razprave v prid delavstva. Če se niste naročnik lista, naročite se nanj.

Lahko postanete delničar podjetja. Za podrobnosti se obrnite na direktorij ali pa v uradu družbe.

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

TEL. PRINCETON 551

6418 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO.

Nadaljevanje iz 2. strani

teženj. Tudi močna nemška struja v Ameriki deluje proti Wilsonu. Ker se je predsednik z vsilo zavzel za jugoslovenske težnje v reškem vprašanju, ima proti sebi tudi ves italijanski živelj in vpliv v Zedinjenih državah. Slednjič so proti njemu tudi vsi idealisti, ki vidijo, da novi mir ni prinesel pravice na zemlji, ampak nasprotno; vsi ti idealisti, in njih je veliko, se vidijo ogoljufane za svoje upe in pripisujejo vso krivdo predsedniku Wilsonu.

Dočim zahteva senator Lodge glavni protivnik Wilsonov, da bi trebalo mirovno pogodbo "amerikanizirati", delajo kapitalisti, nacionalisti, imperijalisti in celo mnogi bivši somišljeniki Wilsonovi kar načelno proti njej, ker jo smatrajo za neskladno s svojimi interesi in načeli.

Čisti idealizem ameriškega ljudstva, ki je bil v stanu poslati milijonsko vojsko čez morje v boj za demokracijo, se je umaknil nejasnim pojmom, ki jih vsak trezno misleč Amerikaneč že danes obžaluje. Dokler se ti pojmi ne razjasnijo, ni upati, da bi Zedinjene države mogle ratificirati mirov. pogodbo v njeni sedanjí obliki. Ze sedaj pa je gotovo, da je Amerika z nerodno roko izbrisala najlepšo avreolo, ki so jo narodi hoteli kedaj začrtati okoli glave tujeja jim voditelja v boju za resnico in pravico.

SPREJEM V DRUŠTVO "SLOVENIJA"

je prost vstopnine v mesecih: juliju, avgustu in septembru. \$6 na teden podpore. Usmrtnina \$250.00.

PREVZELA SVA OD ZNANEGA ROJAKA ANDY MOZERJA

RESTAVRACIJO IN PRODAJALNO MEHKIH PIJAC na 6120 Glass Ave.

kjer bova vednonle strmela za tem, kako naše obiskovalce najbolj zadovoljiva z dobro kuhanimi jedmi in hladnimi piščami.

NAJBOLJŠA POSTREŽBA — NAJIN CILJ!

Jos. Somrak & Frank Gorše

ANGLEŠKO - SLOVENSKI BESEDNJAK.

Doktor Kern je pred leti kot dijak vodil večerno šolo za angleščino in poučeval rojake v Clevelandu. Izkušnja mu je pokazala, kako naj v svojem besednjaku označi izgovarjavo angleških besed, da jo bodo Slovenci umeli in lahko rabili. Delal je na besednjaku več let, da bi bil kolikor mogoče popoln in obenem pripraven za ljudsko uporabo. Če se zanimate za ameriški jezik, vam bo besednjak velika pomoč. Cena knjige je pet dolarjev. Ta denar se vam bo tisočkrat obrestoval, če boste rabili knjigo.

Naročite besednjak na sledeči naslov:

Dr. F. J. Kern

6202 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

Istotam lahko naročite Zor-manove pesmi, ki bodo vseč zlasti mlajšim rojakom in pa nežnemu spolu. Cena je \$1.25. Obe knjigi z enim naročilom do-bite za \$6.

Knjigo lahko kupite pri ured-ništvu Enakopravnosti.

NAZNANILO!

za društvene brate društva Slovenski Sokol Cleveland, Ohio., da se vrši dne 3. Sept. t. l. red-na mesečna seja v starih prostorih v Sl. Narodnem Domu ob 8. uri zvečer. Vabljeni ste, da se v polnem številu vdeležite, ker je pričakovati, da bo veliko važ-nih stvari za rešiti. Na zdar! Tajništvo.

MALI OGLASI

SLOVENSKO DEKLE dobi službo v zobozdravniškem uradu. Oglasiti se je na 5393 St. Clair Ave. (?)

POZOR SLOVENCI!

Pri meni lahko dobite vsakovrstne breskve na bušel ali več in ravno tako sweet corn, tomatoes, krompir, zelje in čebuljo. Če hočete kupiti bolj poceni se obrnite na slovenskega farmarja

JOHN DRENK

R. 2. Geneva, O., Telefon 136 L. Samo četrt milje od Geneve. 204-15.

HIŠA 7 sob, kopališče, elektrika, blizu White auto. Co. Cena \$5300. Več se izve na 6508 St. Clair Ave. 204-09

IZUČEN krojač dobi delo. Vpraša naj se pri Jos. Majcen, 635 E. 152nd St., Collinwood. (209-12)

DVE SOBI opremljeni za fante. S hrano ali brez hrane. Oglasite se na 5209 Luther ave. (209-11)

POSTENEGA in mirnega fanta se sprejme na stanovanje in hrano; Električna in kopališče. 1025 E. 72 Place. (209-10)

O. S. Princeton 245

Bell Rosedale 6353-W.

JOS. VOVK

1123 Addison Rd.

AVTOMOBIL ZA VSE

SLUČAJE.

se priporočam.

Sedaj, ko so se

razmere v domovini nekoliko uredile, lahko zopet pošljete denar v domovino v KRONAH. Pošljamo še vedno tudi v DOLLARJIH ki je najboljši in najsigurnejši način pošiljanja.

Ne odlašajte in pošljite še danes, ko so cene še nizke.

Pošiljajte v lirah.

LIR KRON

50..\$ 2.90 300..\$ 3.75

100..\$ 5.40 400..\$ 5.00

300..\$15.60 500..\$ 6.25

500..\$26.00 1,000..\$12.50

1,000..\$51.00 5,000..\$59.00

10,000..\$117.00

Vrednost denarja sedaj ni stalna in tako torej mi računamo pošiljkatve po ceni istega dne, ko nam denar dospe v roke.

Pošiljajte denar skozi vašo lastno slovensko podjetje, kjer se vam pošteno postreže v vseh ozirih.

THE JUGOSLAV Foreign Exchange.

6418 ST. CLAIR AVE.

Uradne ure vsak večer od 5. do 8. ure.

Tel. Central 3596 W

Gramofonske Plošče

zahtevajte novi cenik

Velika zaloga ur in zlatnine.

Wm.

Sitter

5805 ST. CLAIR AVENUE

Cleveland, O.

HIŠA NA PRODAJ. 9 velikih sob, klet, fornec, predstrebni trdi pod; hiša se lahko izdela za tri družine. Proda se radi o-hoda v stari kraj. 1718 Urban Rd. četrta cesta od Ivanhoe Rd. na Euclid Ave. 207-04

PRODA SE 1917 FORD avtomobil (5 Passenger). Proda se po nizki ceni. Polzve se na 6316 Carl ave. po 5. uri zvečer. 208-10

SOBA za 1 ali 2 fanta se odda v najem — 1269 E. 59th St.

Bodite pametni in kupite AR-BU MAZILLO za rane, izpahitje, opekline in kožne bolezni. To dobite v vsaki lekarni in denar nazaj, ako niste zadovoljni. The Ar-bu Laboratories Co., 14017 Darley Ave. Cleveland, O.

THE W-K DRUG CO.

St. Clair, vogal Addison Rd.

Edina slovenska lekarna v Clevelandu.

Mi izpolnjujemo zdravniške recepte točno in natančno. JOHN KOMIN, Lekar. (M.W.F.)

DVE SOBI za dva fanta se odda v najem. Električna rasvetiljava, 1158 East 62. cesta. 207-208

TRI ALI ŠTIRI SOBE bi žele dobiti od E. 55. do 75. ceste — Kdor ima kaj priličnega najp-nese ponudbo v upravnisti- ga lista. 206-212

Poleg vašega imena je zaznamovano, do kdaj imate plačan list. Kadar poteče naročnina obnovite jo takoj, da vam ne ustavimo lista.

A Vacation Trip That Satisfies

The summertime will soon be here and with it the joy of a vacation trip. Where are you going? The Great Lakes is the mecca for particular and experienced travelers on business and pleasure trips. The D. & C. Line Steamers embody all the qualities of speed, safety and comfort, the freedom of the decks, the cool refreshing lake breezes. D. & C. s Service Guarantees: Daily Service May 1st between Detroit and Buffalo. Leave 6:30 P. M. Arrive destination 9:00 A. M. Daily Service April 1st between Detroit and Cleveland. Leave 11:00 P. M. Arrive destination 6:15 A. M. MACKINAC ISLAND Service June 14th to Sept. 14th, 3 trips per week. June 14th to July 1st, July 1st to Sept. 14th, 6 trips per week. Between Detroit and Buffalo Use Your Rail Tickets. Send 2c Stamp for Illustrated pamphlet and map of Great Lakes. Address L. O. LEWIS, G. P. A., Detroit, Mich. DETROIT & CLEVELAND NAVIGATION CO. A. A. SCHAEFF, President and General Manager. J. T. McFILLAN, Vice-President.

LIBERTY BONDI IN VOI NO VARČEVALNE ZNAMKE.

Prodajte sedaj. Mi plačamo v gotovini takoj. Simon, znanstvi- vi prekupevalec, soba 216 Len- noxBldg., drugo nadstropje. Vzemite vzpejačo. Vogal de- ta cesta in Euclid ave., nad Sin- ger Sewing Machine Co. Od- to do 6. ure zvečer.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"